

Mordechai at the palace gate: A false note?

1. GPS Esther 2:11, 2:19, 2:21, 4:2, 5:9, 6:12

2. Rabbi Avraham Ibn Ezra to Esther 2:9

וידענו כי מרדכי היה מגדולי ישראל כי הנה הוא שלישי לשרים העולים עם זרובבל. וכאשר ראה כי לא נבנה הבית בא אל עולם והיה בשער המלך בארמון והיא מעלה גדולה, והנה דניאל הפקיד חביריו על מלכות בבל. והוא בשער המלך ולולי שהיה מרדכי קודם מעשה אסתר ממשרתי המלך לא עזבוהו המשרתים להתהלך לפני חצר בית הנשים:

And we know that Mordechai was among the leaders of Israel, for he was third among the nobles who ascended with Zerubavel. And when he saw that the Beit haMikdash was not built, he came to Elam and he was at the king's gate at the palace, which reflects great stature. Ad Daniel placed his colleagues in charge over the kingdom of Babylon (Daniel 3:30). And he was at the king's gate, and if Mordechai had not been among the king's servants before the event with Esther, the servants would not have let him walk before the yard of the women's house.

3. Rabbi Avraham Ibn Ezra to Esther 3:4

והנה יש לשאול למה הכניס מרדכי עצמו בסכנה, גם הכניס כל ישראל? היה ראוי שידבר לאסתר ותסירנו משער המלך ולא יכעיס את המן אחר שראה שהשעה משחקת לו! והתשובה כי לא יוכל לסור משער המלך כי אם יסור בלא מצות המלך דמו בראשו:

One should ask: Why did Mordechai put himself – and all Israel – in danger? He should have spoken to Esther, and she could have removed him from the king's gate, and not anger Haman since he could see that it was Haman's time! The answer is that he could not leave the king's gate, for if he would leave other than at the king's command, he would be liable for his life.

4. Malbim to Esther 2:19

מרדכי נתעלה להיות יושב בשער המלך על כסאות למשפט כאחד השרים, שזה עשו לו בעבור שמצאו אותה בביתו, ובוזה הלא בטחה שכ"ש שיעשו לו גדולה וכבוד אם ידעו כי היא בת דודו...

Mordechai was elevated to sit at the king's gate upon the seats of justice as one of the nobles. They did this for him because they found her in his house. She then assumed that they would give him greatness and honour of they would know that she was his cousin...

5. Talmud Yerushalmi, Berachot 1:1 with Yedid Nefesh commentary

אמר רבי חייא רבה לר' שמעון בן חלפתא בי רבי כך היא גאולתן של ישראל, בתחילה קימאה קימאה, כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת... כך בתחילה [ב כא] "ומרדכי יושב בשער המלך" ואחר כך [ו יא] "ויקח המן את הלבוש ואת הסוס" ואחר כך [ו יב] "וישב מרדכי אל שער המלך" ואחר כך [ח טו] "מרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות" ואח"כ [ח טז] "ליהודים היתה אורה ושמחה".
ידיד נפש: "וַיֵּשֶׁב מְרַדְכָי אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ" חזר אל שקו ותעניתו. וזה במקביל לקדרותא דשחרא, שיש מצב שהחושך חוזר לזמן מה, ואח"כ ממשיכה ההארה.

Rabbi Chiya Rabbah said to Rabbi Shimon ben Chalafta in the yeshiva of Rebbe: Thus is the redemption of Israel, at first bit by bit, and as it goes along it increases... So at the start "And Mordechai sat at the king's gate", and then "And Haman took the garb and the horse," and then "And Mordechai returned to the king's gate," and then "And Mordechai went out before the king in royal garb," and then, "The Jews had light and joy."

Yedid Nefesh: "And Mordechai returned to the king's gate" – He returned to his sackcloth and fasting. This is parallel to the darkness of morning, a situation in which the darkness returns for a time, and then illumination continues.

6. Yoram Hazony, *The Dawn*, pg. 29

The narrative relates that by the time of the festivities surrounding the coronation of the new queen, and probably long before then, Mordechai had been in the habit of "sitting in the king's gate" (2:19), the receiving area of the citadel, in which the supplicants of the empire waited for an audience with the king or tried to obtain one when they had business.... Of course, those who make it their business to "sit" in the king's gate are no more inert than those today who have a "seat" in parliament, and the obvious inference is that Mordechai was by this time a known figure, deeply involved in the intrigues of the court....

The seeds

7. The original Daniel 1:8-16

8. Talmud, Megilah 13a

"וישנה ואת נערותיה וגו'", אמר רב: שהאכילה מאכל יהודי. ושמואל אמר: שהאכילה קדלי דחזירי. ורבי יוחנן אמר: זרעונים, וכן הוא אומר ויהי המלצר נושא את פתבגם... ונותן להם זרעונים.

"And he altered her and her maids for the best in the women's residence." Rav said: He fed her Jewish food. Shemuel said: He fed her the necks of pigs. Rabbi Yochanan said: Seeds, as in Daniel 1:16 "And *hameltzar* took their *patibaga*... and gave them seeds."

9. Rashi to Daniel 1:21

לדברי האומר התך זה דניאל "ולמה נקרא שמו התך שחתכוהו מגדולתו" צריכין אנו לומר שזהו כורש הראשון שלפני אחשורוש ולדברי האומר "שכל דברי מלכות נחתכין על פיו" נאמר כורש זה הוא דריוש השני אחר אחשורוש. ובימי דריוש המדי שהשליכו לגוב אריות לא ירד מגדולתו שנאמר (לקמן ו) "ודניאל דנא הצלה במלכות דריוש ובמלכות כורש פרסאה" למדנו שבימי כורש הראשון היה בגדולה According to the view that Hatach is Daniel and he was called Hatach because he was cut down [*h-t-c*], we must say that this was Cyrus I, from before Achashverosh. According to the view that it was because all of the throne's matters were cut [*h-t-c*] on his word, this was Darius II, who followed Achashverosh. During the days of Darius I, when Daniel was thrown into the lions' den, he did not descend from greatness; see Daniel 6:29.

10. Rabbi Moshe Isserless (16th century Poland), Rama Orach Chaim 695:2, citing 13th-14th century Kol Bo

"א שיש לאכול מאכל זרעונים בפורים, זכר לזרעונים שאכל דניאל וחביריו בבבל (כל בו).

Some say one should eat seeds on Purim, to remember the seeds that Daniel and his friends ate in Babylon. (Kol Bo)

Chapter 3

11. Structure

3:1 Haman is elevated

3:2-7 Mordechai vs Haman

3:8-11 Haman sells his plan to Achashverosh

3:12-15 The decree against the Jews for 13 Adar goes forth

12. Dr. Yoram Hazony, *The Dawn* pg. 45

Like Vashti's insubordination, the treachery of his trusted officers leaves Ahashverosh exposed, before the kingdom and in his own eyes: While he presumes to possess the power to rule the known world, it becomes apparent that he cannot even tell what is happening in the palace at Susa. And just as Vashti's rebellion leads him to reassert himself by deposing and banishing her, so too does the rebellion of the king's servants lead him to take drastic action to grind them all under his heel. He responds to the chaos with the imposition of a figure he believes will be able to restore order, and whom he intends to inspire awe in other would-be conspirators: Haman the Agagite, before whom, Ahashverosh decrees, the entire political leadership of the empire is expected to pay obeisance.

13. Talmud, Megilah 16a

תנא המן ספר של כפר קרצום היה עשרים ושתים שנה

We have learned: Haman was the barber of Kfar Kartzom for 22 years.

14. Talmud, Megilah 13b

"אחר הדברים האלה" - מאי "אחר"? אמר רבא: אחר שברא הקב"ה רפואה למכה...

"After these things" – What is "after"? Rava said: After Gd created the cure for the wound...

15. Midrash, Pesikta Zutrita to Esther 1:16

"ויאמר ממוכן." "מומכן" כתיב, שהיה מוכן לפורענות. "ממוכן" הדיוט שבכולן, א"ר אבא בר כהנא מכאן שהדיוט קופץ בראש.

It is written *Mumchan*, for he was prepared (*muchan*) for punishment. "Memuchan" was the least of them all. Rabbi Abba bar Kahana said: We see here that a common person jumps to the front.

“Memuchan” – This is Haman.

17. Malbim to Esther 3:1

בארו המפרשים כי אחר שנשכח מאחשורוש שאסתר הגידה זאת בשם מרדכי, וזה המלך היה חפץ מאד ביחוד לשלם גמול למיטיביו, ולא מצא דבר במה שישלם לאסתר עבור שהצילה נפשו משחת, חשב כי אך בזאת יאות לה במה שייטיב להשרים אשר יעצוהו לקחת את אסתר, שהראשון מסריסיו היה מהומן, והוא יעצוהו לבקש לו נערות בתולות וע"י נשא את אסתר, ולכן העלהו על במתי עב. וגם כי אחר שנשכח ממנו מי היה המגלה מדבר בגתן ותרש, היה נקל להמן אשר שעתו הצליחה לו לפתות לב המלך שהוא היה המגיד דבר, ולכן העלהו לגדולה, ובאופן שהמן התלבש בטלית שאינו שלו, והכבוד הלז היה באמת מגיע למרדכי אך מאת ד' היתה נסבה שתחול על ראש הרשע לפי שעה עד בא העת להחזיר העטרה לבעליה:

"גדל... וינשאהו" מנמוסי המלכים שלא לגדל איש הדיוט פתאום משפל המדרגה עד רום המעלות, רק יעלהו מדרגה אחר מדרגה...

The commentators explained that once Achashverosh forgot that Esther had told him this in Mordechai's name, and this king very much wished, especially, to reward those who benefited him, and he found nothing he could do to repay Esther for saving his life from destruction, so he thought that this would be good for her, to help the officers who counseled him to take Esther. The first of these *sarisim* was Mehuman, and he had advised him to seek young girls, and through this he married Esther. Therefore, he elevated him atop the clouds.

Also, after [Achashverosh] forgot who exposed Bigtan and Teresh, it was easy for Haman, for whom the time was fortuitous, to introduce into the king's heart that he had been the one to tell it. Therefore he elevated him, such that Haman wore a garment that was not his own. This honour was truly due to Mordechai, but this was caused by Gd to fall upon the head of the wicked one temporarily, until the time would come to return the crown to its rightful owner.

"He elevated... and he raised him" – It is the way of kings not to elevate a common person suddenly, from the lowest rank to the highest rank. Therefore, he elevated him rank by rank...